

KONFERENCJA

*Jak odpowiadać na specjalne potrzeby
edukacyjne uczniów zdolnych
– elementy systemowych rozwiązań
w szkołach i placówkach*

Warszawa, 21 listopada 2012

Klubik Małego Matematyka

**- rozwijanie aktywności matematycznych
u dzieci I etapu edukacyjnego**

Bożena Rożek i Elżbieta Urbańska

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przejawy uzdolnień matematycznych u najmłodszych uczniów

U przedszkolaków i małych uczniów dostrzec można przejawy uzdolnień matematycznych.

Dzieci takie chętnie uczestniczą w grach wymagających sporego wysiłku intelektualnego, kombinatorycznego rozumowania.

Wykazują się zadziwiającą dociekliwością poznawczą.

Potrafiają skupić się przez dłuższy czas na złożonych zadaniach; ponadto sami je wynajdują, wykazując się zadziwiającą pomysłowością.

(E. Gruszczyk –Kolczyńska, 2011)

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Konieczność rozwijania myślenia matematycznego u małych dzieci.

O wiele ważniejszą inwestycją w dziecięcy rozwój poznawczy jest pomoc w stwarzaniu okazji do rozwijania myślenia niż zapas wiedzy.

(D. Chmielewska - Łuczak 2011)

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Adresaci zajęć dodatkowych

Uczniowie, którzy na szkolnych lekcjach matematyki odczuwają radość z poznawania świata liczb i figur geometrycznych.

Uczniowie, którzy są chętni do dodatkowego wysiłku intelektualnego.

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Tematyka zajęć dodatkowych

Motywująca dzieci do działania.

Luźno związana z programem nauczania I etapu edukacyjnego.

**Dotycząca tych wybranych matematycznych aktywności,
których zaczątki można kształtować
u chętnych i zainteresowanych matematyką uczniów.**

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Koncepcja zajęć *Klubiku Małego Matematyka*

Każde z zajęć *Klubiku* dotyczy jednego matematycznego tematu.

W zajęciach uczniowie przechodzą przez trzy etapy:

Starter, Ćwiczenia manipulacyjne, Karta pracy.

Zajęcia, w zależności od zainteresowania uczniów, mogą być realizowane na jednym, dwu lub trzech spotkaniach.

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Sposób prezentacji zajęć *Klubiku* w poradniku dla nauczyciela

Opis materiałów do manipulacji.

Ogólna charakterystyka zajęć.

Treści zadań i ćwiczeń, dla każdego etapu zajęć.

Przykładowe polecenia nauczyciela.

Komentarz do każdego z zadań.

Możliwe uczniowskie rozwiązania zadań.

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przykładowe zajęcia *Klubiku*

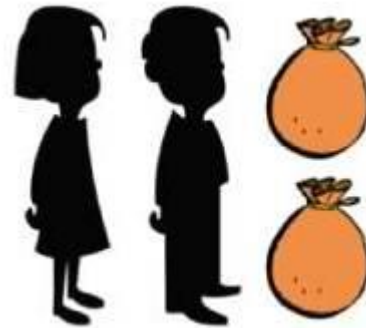
O ile więcej

Materiały do manipulacji

Kasztany ok. 20 sztuk (np. w postaci żetonów – liczmanów)

Wycięte z papieru dwa woreczki.

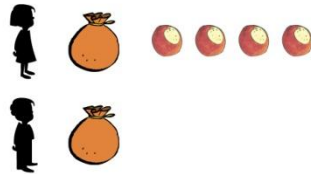
Sylwetki chłopca i dziewczynki.

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

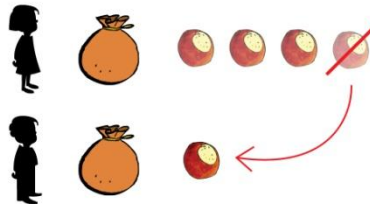
O ile więcej - Starter

- **Ala i Tomek zbierali kasztany. Do swoich woreczków włożyli po tyle samo kasztanów, a Ali zostało jeszcze trochę kasztanów. Ułożyli je tak:**

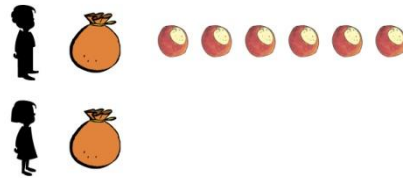
Kto ma więcej kasztanów? O ile więcej?

- **Ala dała Tomkowi jeden kasztan. Kto ma teraz więcej kasztanów? O ile więcej?**

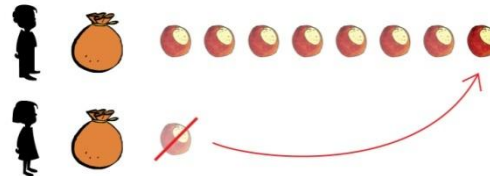
O ile więcej - Starter

•Ala i Tomek zbierali kasztany. Do swoich woreczków włożyli po tyle samo kasztanów, a Tomkowi zostało jeszcze trochę kasztanów, więc ułożyli je tak:

Kto ma więcej kasztanów? O ile więcej?

•Ala dała Tomkowi jednego kasztana. Kto ma więcej kasztanów? O ile więcej?

O ile więcej – Ćwiczenia manipulacyjne

Np.:

**Ala i Tomek mają dużo kasztanów,
ale Ala ma o 10 kasztanów więcej niż Tomek.
Ułóż tę sytuację używając torebek i kasztanów.**

**Tomek dał Ali jednego kasztana.
Kto ma teraz więcej i o ile?
Sprawdź swoją odpowiedź, przekładając kasztany.**

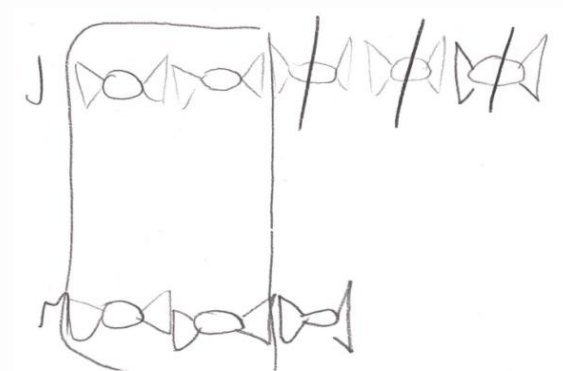
Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

O ile więcej Karta pracy - rozwiązania uczniów

Narysuj przedstawione w zadaniach sytuacje i odpowiedz na pytania.

Jaś i Małgosia dostali cukierki. Przeliczyli i okazało się, że Jaś ma o 5 cukierków więcej niż Małgosia.

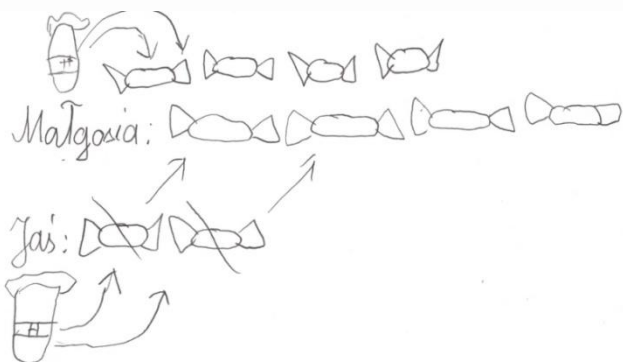
Jaś dał Małgosi 3 cukierki. Kto ma teraz więcej i o ile?

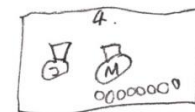
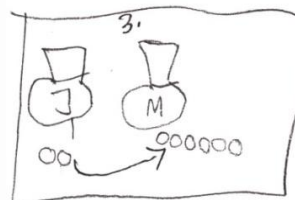
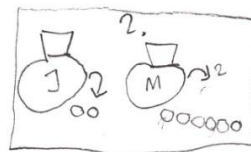
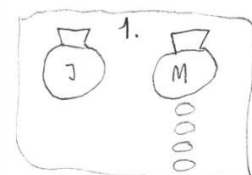
O ile więcej Karta pracy - rozwiązania uczniów

Jaś i Małgosia dostali cukierki. Przeliczyli i okazało się, że Małgosia ma o 4 cukierki więcej niż Jaś.

Jaś dał Małgosi 2 cukierki. Kto ma teraz więcej i o ile?

Małgosia ma o 8 cukierków więcej niż Jaś.

Małgosia ma o 8 cukierków więcej niż Jaś.

Przykładowe zajęcia *Klubiku*

Kolorowe piłki

Materiały do manipulacji

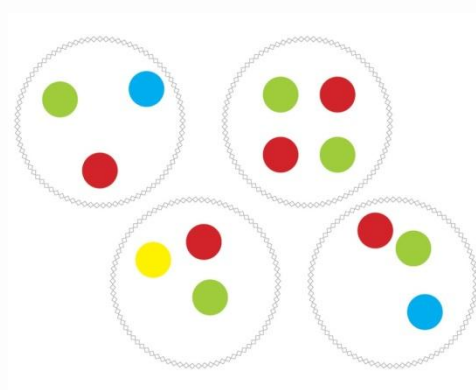
- kartonowe kółka w czterech kolorach;
- kartonowe „koszyki” (np. duże koła)

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Kolorowe piłki - Starter

Nauczyciel prezentuje rysunki czterech przykładowych koszyków z piłkami:

Wskazuje kolejne koszyczki i zachęca uczniów do omówienia rysunku.

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Kolorowe piłki - Ćwiczenia manipulacyjne

Np.:

**Mamy piłki w trzech kolorach:
czerwonym, niebieskim i zielonym.
Włóż 2 piłki do koszyka tak,
by każda piłka w koszyku była w innym kolorze.
Ułóż jak najwięcej różnych takich koszyków.**

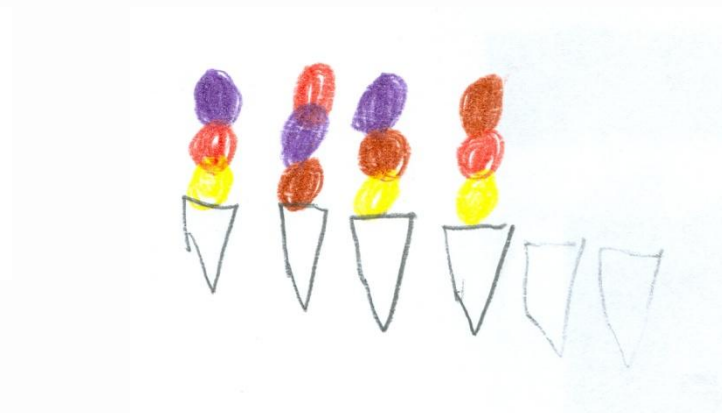

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Kolorowe piłki – Karta pracy

Lodziarz sprzedaje lody czekoladowe, truskawkowe, jagodowe i śmietankowe. Jacek chce kupić 3 kulki lodów o różnych smakach. Zaznacz lody czekoladowe kolorem brązowym, truskawkowe – czerwonym, jagodowe – fioletowym a śmietankowe – żółtym. Narysuj jak najwięcej różnych lodów, jakie może kupić Jacek.

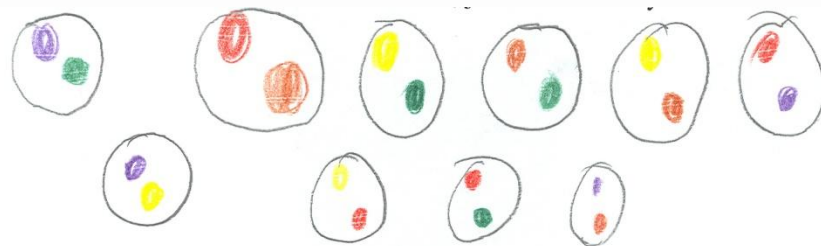
(3 gałki lodowe spośród 4 smaków)

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Kolorowe piłki – Karta pracy

Zosia ma okrągłe ciastka z galaretką, każde polane jakąś polewą. Polewy są w pięciu smakach i kolorach: brązowa, fioletowa, czerwona, zielona i żółta. Postanowiła kłaść na talerz po dwa ciastka tak, by każde ciastko było w innym kolorze. Narysuj jak najwięcej różnych zestawów ciastek, jakie może ułożyć Zosia.

(2 ciastka spośród 5 smaków)

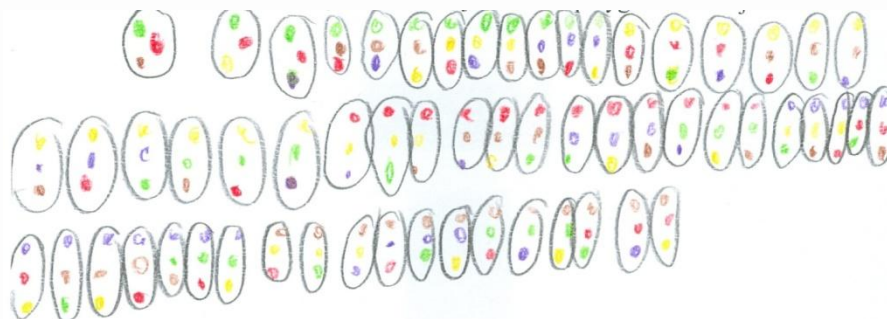
Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Kolorowe piłki – Karta pracy

**Wojtek ma cukierki w pięciu smakach:
czekoladowe (brązowe), malinowe (czerwone),
jagodowe (fioletowe), agrestowe (zielone) i cytrynowe (żółte).
Wkłada do jednego woreczka po trzy cukierki różnych smaków.
Narysuj jak najwięcej woreczków, jakie może przygotować Wojtek.**

(3 cukierki spośród 5 smaków)

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uwagi końcowe

- **Analiza uczniowskich rozwiązań jest ilustracją ważnej dla rozwoju myślenia tezy, że nie warto zbyt wcześnie narzucać dzieciom ani swoich sposobów interpretacji zadań ani sposobów ich rozwiązywania.**
- **Istotne jest, by doszukiwać się w działalności uczniów oryginalnych ujęć tematów oraz oryginalnych pomysłów.**

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uwagi końcowe

- **W rozmowaniach małych uczniów można znaleźć przejawy twórczej aktywności matematycznej, które mogą stać się podstawą procesu uogólnienia.**
- **Uczniowskie „inne spojrzenia” (różne od patrzenia dorosłych) na tę samą rzeczywistość, odpowiednio rozwijane prowadzą do samodzielności myślenia i działania.**

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

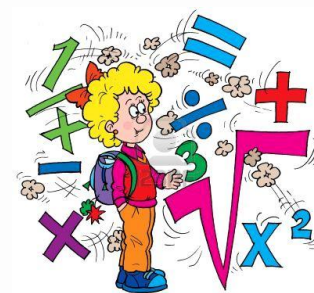
Uwagi końcowe

- **Warto brać pod uwagę różne dziecięce widzenia rzeczywistości i prowokować dyskusję na temat różnych interpretacji zadań i ich rozwiązań – umożliwi to dzieciom konfrontację swojego rozumienia z tym jak rozumieją inni (także dorośli).**
- **Dobrze, by zajęcia w ramach *Klubiku* mogły być okazją do konfrontacji i wspólnego uzgadniania stanowisk.**

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Dziękujemy za uwagę

Konferencja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Kontakt:

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa

tel. 22 345 37 58

www.ore.edu.pl/uczenzdolny